

Provincie Utrecht mag wolf voorlopig nog niet vangen en verstoren

Utrecht, 16 september 2024

De provincie Utrecht mag voorlopig nog niet starten met het vangen, verdoven, zenderen en paintballen van één specifieke wolf in de omgeving van Leusden. Dat heeft de voorzieningenrechter van de rechtbank Midden-Nederland beslist. De wolf is een strikt beschermde soort, die niet zomaar mag worden gevangen of verstoord. Het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Utrecht (GS) hebben op dit moment niet goed genoeg onderbouwd dat het nodig is om in te grijpen met de voorgestelde middelen. Daarom kan ook niet goed worden beoordeeld of er nog andere bevredigende oplossingen zijn.

Vangen, verdoven, zenderen en verstoren

De provincie stelt dat de wolf met genetisch kenmerk GW3237m onnatuurlijk gedrag vertoont. Het dier komt namelijk sinds vorig jaar maart te dicht bij honden en mensen. Door de wolf te vangen, te verdoven en te zenderen wil de provincie de situatie monitoren, analyseren en proberen het onnatuurlijke gedrag om te buigen. Als dat niet genoeg helpt, wil de provincie het dier schuw maken met een paintballgeweer. GS hebben hiervoor een omgevingsvergunning verleend.

Bezwaar

Stichting De Faunabescherming en Stichting Animal Rights maken bij GS bezwaar tegen de omgevingsvergunning. Volgens de stichtingen is geen sprake van afwijkend, maar van natuurlijk gedrag van een beschermde diersoort. Daarnaast stellen zij dat er geen wetenschappelijk onderzoek is dat onderbouwt dat een wolf door middel van de voorgestelde methoden gedrag zou kunnen afleren. Bovendien zijn andere oplossingen niet onderzocht of toegepast. Omdat de provincie al gebruik kan maken van de omgevingsvergunning hebben zij de voorzieningenrechter gevraagd dit voorlopig te verbieden.

Oordeel

De voorzieningenrechter komt in deze spoedprocedure tot de conclusie dat de onderbouwing van de omgevingsvergunning op dit moment tekortschiet. De voorzieningenrechter ziet zeker de zorgen van GS, maar de wolf is een strikt beschermde soort die in principe niet mag worden gevangen en verstoord. GS hebben op dit moment niet goed genoeg uitgelegd dat het vangen en

verstoren van de wolf met de voorgestelde middelen noodzakelijk is. GS hebben bijvoorbeeld te weinig inzicht gegeven in de meldingen over de wolf en het is ook onduidelijk hoe deze meldingen zijn beoordeeld door een wolvendeskundige. Daardoor is het niet mogelijk te toetsen of deze wolf daadwerkelijk een gevaar oplevert voor de openbare veiligheid en ook niet of deze wolf met de maatregelen wordt beschermd of juist bedreigd. Op dit moment is ook niet te beoordelen of er nog een andere bevredigende oplossing is. Onder deze omstandigheden wegen de belangen van de stichtingen die opkomen voor de wolf zwaarder dan de belangen van GS en de provincie. Daarom mag tot twee weken na beslissing op het bezwaar niet gestart worden met het vangen en zenderen van de wolf. Mochten GS of de provincie de omgevingsvergunning tóch willen gebruiken tijdens de bezwaarprocedures, dan kunnen zij de voorzieningenrechter goed gemotiveerd vragen de beslissing van vandaag op te heffen of te wijzigen.

Uitspraken

- [ECLI:NL:RBMNE:2024:5435](#)

Bron: [Rechtspraak.nl](#)

**Definitief besluit Provincie
Zuid-Holland damherten**

Hoeksche Waard

Gepubliceerd op 9 oktober 2024

Na het verwerken van de zienswijzen op het concept-Besluit heeft de Omgevingsdienst Haaglanden namens de provincie Zuid-Holland definitief besloten om de verwilderde damherten in de Hoeksche Waard tot 0 terug te brengen.

Provinciale Staten hebben op 8 maart 2023 geconstateerd en vastgelegd dat buiten specifieke gebieden (verwilderde) damherten niet thuishoren in Zuid-Holland. Binnen de provincie zijn De Amsterdamse Waterleidingduinen het leefgebied voor damherten, daarbuiten komen van nature geen damherten voor en is er ook geen ruimte voor. In 2000 zijn er in de Hoeksche Waard 3 damherten ontsnapt uit een hertenkamp. Zij zijn verwilderd en hebben zich daarna vermenigvuldigd. Zuid-Holland is een provincie met weinig ruimte waar zowel mens, dier, natuur en bedrijven een plek zoeken. Deze zoektocht naar balans is soms ingewikkeld en vol tegenstrijdige belangen. De verwilderde groep damherten heeft een grote voedselbehoefte en een steeds grotere impact op de natuur, verkeersveiligheid en

de landbouwgewassen.

Bij de laatste, volgens protocol uitgevoerde telling in het voorjaar werden 69 damherten in de Hoeksche Waard geteld. Sindsdien hebben zij zich voortgeplant en de verwachting is dat op dit moment de groep van 3 is uitgegroeid tot een flinke roedel van een kleine 100 dieren. Onafhankelijk onderzoek toont aan dat er op de Hoeksche Waard geen natuurlijk evenwicht kan ontstaan zonder actief ingrijpen. Vrijwel alle betrokken partijen zijn het er mee eens dat de populatie verwilderde damherten niet ongebreideld door kan groeien, waardoor ingrijpen noodzakelijk is.

Geen alternatieven

Onafhankelijk onderzoek laat ook zien dat alternatieven zoals wegvangen of sterilisatie dieronvriendelijk en wettelijk of praktisch onuitvoerbaar zijn. Afschot is de enige en meest diervriendelijke mogelijkheid. De provincie heeft naar aanleiding van het advies besloten om de verwilderde populatie binnen 5 jaar terug te brengen tot 0. Deze beslissing is in lijn met het door Provinciale Staten vastgestelde [Soortenbeleid \(opent in nieuw venster\)](#).

Door niet te kiezen voor het beheren van de populatie maar terug te gaan naar 0 wil de provincie de toenemende overlast, onveilige verkeerssituaties en schade aan gewassen en de biodiversiteit voorkomen. Ook wordt voorkomen dat jaarlijks damherten gedood moeten worden om de populatie op een beheersbaar aantal te houden. Dat zou namelijk betekenen dat er op de lange termijn veel meer dieren gedood zouden worden. Bovendien wordt voorkomen dat de herten te maken krijgen met gezondheidsproblemen als gevolg van inteelt. Dit is namelijk het onvermijdelijke gevolg als de populatie beheerd zou worden op een aantal van enkele tientallen exemplaren.

Uitvoering definitief besluit

Na het verwerken van de zienswijzen op het concept-besluit

heeft de provincie definitief besloten om de verwilderde damherten in de Hoeksche Waard tot 0 terug te brengen. Nu er een definitief besluit ligt kan de provincie overgaan tot het ingrijpen in de bestaande populatie. De provincie houdt er echter rekening mee dat direct belanghebbenden na het bekend worden van dit definitieve besluit bij de rechter in beroep zullen gaan.

Zolang er geen uitspraak van de rechter is zullen, met inachtneming van de door Provinciale Staten aangenomen motie, niet alle damherten worden geschoten om geen onomkeerbare situatie te creëren. Pas als de rechtbank uitspraak heeft gedaan zal de groep damherten in de Hoeksche Waard via afschot gereduceerd worden tot 0. In maximaal 5 jaar tijd moet dit proces zijn afgerond. De komende 6 weken worden gebruikt door de faunabeheereenheid om afspraken te maken met de faunabeheerders. In die periode zal er nog niet worden overgegaan tot afschot.

Meer informatie over dit besluit vind je op de [webpagina](#).

Cursus Ganzenbeheer Stichting Jachtopleidingen Nederland

[Cursus Ganzenbeheer SJN okt 2024](#) [Downloaden](#)

Limburgse ontheffing voor bestrijden van kraaien met een vangkooi blijft in stand

De rechtbank Limburg heeft op maandag 2 september de beroepen van de stichtingen Fauna4Life en Animal Rights tegen de ontheffing die Gedeputeerde Staten van Limburg hadden verleend aan de Stichting Faunabeheereenheid Limburg voor de inzet van vangkooien voor het vangen en doden van zwarte kraaien ongegrond verklaard. De rechter oordeelt dat de ontheffing niet strijdig is met de Wet natuurbescherming.

Het Limburgse college verleende de ontheffing aan de Faunabeheereenheid ter bescherming van weide- en akkervogels in daarvoor aangewezen soortbeschermingsgebieden. De rechtbank stelt dat de voorschriften die het provinciebestuur aan de ontheffing heeft verbonden niet in strijd met de wet.

Er bestaat geen andere bevredigende oplossing en de bestrijding van de kraaien is nodig ter bescherming van flora en fauna en leidt ook niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van zwarte kraaien. Daarom verklaart de rechtbank de beroepen van de stichtingen ongegrond.

Meer informatie is te vinden in [de uitspraak van de rechtbank Limburg](#).

Meer mogelijkheden voor schadebestrijding ganzen in Zeeland

Het provinciebestuur van Zeeland heeft nieuwe maatregelen ingevoerd om de populatie grauwe ganzen en brandganzen te beheersen, omdat de groei van deze populaties aanzienlijke schade aan landbouwgewassen veroorzaakt. De provincie heeft nu toestemming gegeven aan jagers om de dieren te lokken met voedsel of geluiden, en hen ruimere schietmogelijkheden gegeven, inclusief de mogelijkheid om tijdens de schemering te jagen. Ook mogen jagers ganzen met een mes doden om het lijden van gewonde dieren te verlichten, wat eerder verboden was.

Het besluit is genomen omdat de eerdere maatregelen niet voldoende bleken te zijn om de schade te beperken, wat leidde tot toenemende schadeclaims van boeren die inmiddels oplopen tot twee miljoen euro. De provincie streeft ernaar om de populatie binnen de internationale afspraken te houden, waarbij een minimumaantal ganzen wordt gewaarborgd voor het behoud van de soorten.

Hoewel er afgelopen zomer sprake was van het vergassen van ganzen tijdens de broedperiode, is dit plan uiteindelijk niet uitgevoerd, mede door kritische reacties van de Europese Commissie.

PDF bestand

[Vergunning Faunabeheereenheid voor aanvullende middelen populatiebeheer grauwe gans en brandgans](#)

[2.38 MB download](#)

Voorwaarden ondersteunend afschot overwinterende ganzen Fryslân

Vanaf 5 oktober kan gebruik worden gemaakt van de mogelijkheid om ondersteunend afschot uit te voeren op overwinterende trekganzen.

De voorwaarden die daarvoor gelden staan in bijgaand document.

**Ter verduidelijking aanvraag meldingbewijs en daaraan gekoppelde rapportage verplichting;

In de voorwaarden voor het vergunning-vrij gebruik van ondersteunend afschot is opgenomen dat de grondgebruiker een meldingsbewijs moet hebben aangevraagd en dat voor het gemelde geval een rapportage verplichting geldt. Hieraan wordt voldaan door een schademelding (melding van dreigende schade) te doen

in het Schade Registratie Systeem (SRS) en het afschot te melden in het Faunaregistratie Systeem (FRS). Melding en rapportage bestaan uitsluitend digitaal. Er is geen document om te printen en er hoeft ook geen document te worden meegenomen in het veld. Bij controle kan worden verwezen naar het betreffende meldingsnummer in SRS. De procedure is daarmee gelijk aan voorgaande jaren.

FBE Fryslân

[241004 Voorwaarden ondersteunend afschot overwinterende trekganzenDownloaden](#)

ZLTO: 'Extra geld voor ganzenschade in Zeeland geboren uit armoede'

De provincie Zeeland heeft besloten om nog eens ruim 750.000 euro vrij te maken voor het vergoeden van faunaschade, bovenop het eerder gereserveerde budget van 2,1 miljoen euro. Deze aanvullende financiële maatregel is vooral het gevolg van de toenemende overlast door ganzen, met name voor agrarische ondernemers die schade aan hun gewassen ondervinden.

Het extra budget is noodzakelijk omdat de schade door ganzen, vooral in wintergraan, veel hoger is dan verwacht. Hendrik Jan ten Cate, bestuurder van de Zuidelijke Land- en Tuinbouworganisatie (ZLTO), stelt dat deze toename het gevolg is van falend beleid uit het verleden, waarbij het beheer van de ganzenpopulatie te beperkt was. De huidige schade zou drie tot vier keer zo hoog zijn als voorheen.

Het nieuwe provinciebestuur heeft al eerder aangegeven zich

actief in te zetten om de schade door foeragerende ganzen te verminderen. Gedeputeerde Wilfried Nielen (BBB) verklaarde dat alle ganzen die mogen worden bejaagd, ook daadwerkelijk bejaagd moeten worden. Ten Cate benadrukt dat een intensiever beheer van de ganzen noodzakelijk is, wat vraagt om betere jachtstrategieën en het beperken van veilige rustgebieden voor ganzen tot natuurgebieden.

Ondanks het in 2015 vastgelegde “ganzenakkoord”, waarin winterrust voor bepaalde soorten ganzen is opgenomen, wordt het probleem nog steeds als onvoldoende aangepakt gezien. Ten Cate wijst op de beperkingen in de afschotvergunningen en de ineffectiviteit van de huidige maatregelen, die de ganzen slechts verplaatsen in plaats van de schade daadwerkelijk te verminderen. Het nieuwe interprovinciale ganzenplan, waaraan ZLTO meewerkt, moet dit probleem helpen oplossen.

Nieuwsbrief NOJG

Landelijk bestuur NOJG roept leden op om enquête over de wolf in te vullen

De *Werkgroep Wolf Nederland*, een organisatie die streeft naar een ‘vreedzame co-existentie’ met wolven in Nederland, heeft een enquête uitgezet om antwoord te krijgen op de vraag hoe het zit met het maatschappelijke draagvlak voor de aanwezigheid van de wolf in ons land.

De [vragenlijst](#), die tot uiterlijk donderdag 3 oktober as. kan worden ingevuld, is volgens de Werkgroep Wolf Nederland

bedoeld om een beter inzicht te krijgen in de meningen en ervaringen van mensen met betrekking tot de wolf en het huidige wolvenbeleid in Nederland.

Anoniem

De resultaten van dit onderzoek worden volgens de werkgroep anoniem verzameld in een rapport dat openbaar zal worden gemaakt. Dit rapport kan gebruikt worden door de werkgroep, scholieren, universiteiten, instellingen en overheden.

Het landelijk bestuur van de NOJG roept alle leden op om de vragenlijst online in te vullen en terug te sturen, maar tekent daarbij wel aan dat de enquête niet is uitgezet door een onafhankelijk bureau dat de kwaliteit en betrouwbaarheid bewaakt. „Daardoor is het voor ons als organisatie oncontroleerbaar hoe de ingevulde gegevens worden verwerkt en welke uitleg eraan wordt gegeven”, aldus landelijk voorzitter René Leegte.

Gedegen debat

Niettemin vindt hij het wenselijk dat de leden van de NOJG hun individuele geluid laten horen. „Gelet op het aantal incidenten van de laatste tijd wordt het hoog tijd voor een gedegen maatschappelijk debat over de aanwezigheid van de wolf. We moeten echt gaan nadenken over de vraag hoeveel wolven we acceptabel vinden en wat we doen met het beheer.”

Opvallend aan de enquête is dat van de deelnemers nogal wat voorkennis wordt verwacht. Een van de vragen luidt of men vindt dat het huidige wolvenbeleid duidelijk en begrijpelijk is. Van wie vervolgens 'nee' invult wordt verwacht dat hij of zij duidelijk aangeeft welke aspecten dan verwarrend of onduidelijk zijn.

Nederlandse Organisatie voor Jacht en Grondbeheer

Postbus 72

7480 AB Haaksbergen

